

❖ شرح بیماری

پلی هیدروآمنیوس افزایش بیش از حد مایع آمنیوتیک یا مایع درون رحمی در مادر باردار می‌باشد. این شرایط تنها در یک درصد بارداری‌ها رخ می‌دهد. می‌تواند خفیف یا شدید باشد. در صورتی که خفیف باشد امکان دارد خود به خود رفع شود اما در صورتی که شدید باشد، درمان باید با استفاده از برخی تداخلات پزشکی صورت گیرد.

❖ علائم شایع

پلی هیدروآمنیوس خفیف یا علائمی ندارد یا علائم آن بسیار کم هستند.

از جمله علائم پلی هیدروآمنیوس شدید شامل موارد زیر می‌باشد:

- ✓ تنگی نفس به جز در شرایطی که ایستاده هستید.
- ✓ کاهش حجم ادرار
- ✓ تورم در اندام تحتانی، دیوار فرج و شکم

- ✓ در صورتی که رحم شما بیش از اندازه بزرگ باشد و پزشک در شنیدن صدای نوزاد یا حس کردن حرکات نوزاد دچار مشکل شود.

❖ علل شایع

- ✓ هر چند برخی از علل ایجاد این عارضه شناسایی نشده‌اند اما برخی از علل شناخته شده شامل موارد زیر هستند:
- ✓ در صورتی که مادر باردار دچار دیابت باشد
- ✓ کمبود سلول‌های خونی یا کم خونی در جنین
- ✓ ناسازگاری بین گروه خونی مادر و جنین
- ✓ وجود یک نقص مادرزادی در جنین که بر سیستم عصبی مرکزی و دستگاه گوارشی کودک اثر می‌گذارد.
- ✓ سندرم انتقال خون قل به قل: وضعیتی برای جفت است که تنها با وجود دوقلوهای مشابهی که جفت مشترکی دارند، ایجاد می‌شود. رگ‌های خونی به جفت متصل شده و خون را از یک جنین به دیگری می‌رسانند. در این شرایط به یکی از قل‌ها خون بیشتری می‌رسد و در نتیجه بزرگتر می‌شود و قل دیگر کوچک باقی می‌ماند.

❖ عوارض احتمالی

- ✓ زایمان زودرس
- ✓ پارگی زودرس کیسه آب
- ✓ جدا شدن جفت
- ✓ سقوط بند ناف: هنگامی که بند ناف زودتر از جنین از واژن مادر خارج می‌شود.
- ✓ افزایش احتمال سزارین

- ✓ خونریزی شدید بعد از زایمان
- ✓ به دنیا آوردن کودک مرده
- ✓ رشد بیش از حد جنین

❖ تشخیص

تشخیص با اخذ معاینه و شرح حال دقیق توسط پزشک صورت می‌گیرد و سپس از روش‌های تشخیصی زیر استفاده می‌شود:

- ✓ سونوگرافی برای تشخیص افزایش مایع آمنیوتیک یا مایع داخل رحمی و همچنین برای تشخیص ناهنجاری‌های نوزاد (در صورت وجود).
- ✓ بررسی میزان مایع آمنیوتیک یا مایع درون رحمی توسط پزشک.
- ✓ آمنیوسنتز: بیرون کشیدن مقداری از مایع آمنیوتیک یا مایع داخل رحمی برای آزمایش‌ها و بررسی‌های تکمیلی
- ✓ تست تحمل گلوکوز برای سنجش این که آیا مادر باردار دارای دیابت می‌باشد یا نه: صبح روز انجام تست یک نمونه قند خون ناشتا از بیمار گرفته شود، سپس به بیمار ۷۵ گرم گلوکز در ۲۵۰ تا ۳۵۰ میلی لیتر آب که ترجیحاً خوش طعم باشد (مثلاً با آب لیمو داده شود) داده می‌شود. سپس نیم ساعت، یک ساعت، یک و نیم ساعت و دو ساعت پس از مصرف گلوکز نمونه‌های خون گرفته و از لحاظ قند خونی بررسی می‌شود.
- ✓ آزمایش کاربوتیپ برای بررسی ناهنجاری‌های کروموزومی جنین: این آزمایش از طریق بررسی مایع داخل رحمی یا مایع آمنیوتیک صورت می‌گیرد.

❖ رژیم غذایی

- ✓ با یک متخصص تغذیه مشورت کنید.
- ✓ مصرف کربوهیدرات‌ها مانند سیب زمینی، نان، حبوبات، ماکارونی، شیر، ذرت، برخی بیسکویت‌ها را کم کنید.
- ✓ مصرف پروتئین‌ها مانند تخم مرغ، انواع آجیل، ماست، ماهی و ... را افزایش دهید.
- ✓ سبزیجات و میوه‌های تازه را در رژیم غذایی خود قرار دهید.
- ✓ از مصرف غذاهای نفاخ و دیر هضم اجتناب کنید.

❖ دارو درمانی

- ✓ ممکن است پزشک داروی خوراکی ایندومتاسین برای کاهش ادرار جنین و در نتیجه کاهش حجم مایع آمنیوتیک تجویز کند. در صورتی که بیش از ۳۱ هفته از بارداری گذشته باشد این دارو تجویز نمی‌شود. از عوارض این دارو حالت تهوع، استفراغ، برگشت اسید معده و التهاب معده می‌باشد.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ در صورت بروز تنگی نفس
- ✓ در صورت بروز زایمان زودرس
- ✓ در صورت احساس درد در شکم
- ✓ در صورت بروز دیگر علائم نگران کننده

- ✓ آزمایش بدون استرس: در این آزمایش ضربان قلب کودک توسط پزشک مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- ✓ ترکیبی از سونوگرافی و تست بدون استرس برای بررسی دقیق‌تر وضعیت و حرکات جنین و همچنین بررسی میزان مایع آمنیوتیک.
- ✓ سونوگرافی داپلر: نوع خاصی از سونوگرافی است که اطلاعات دقیق‌تری در مورد گردش خون جنین در اختیار پزشک می‌گذارد.

❖ درمان

- ✓ در برخی موارد، به خصوص در موارد خفیف مشکل خودبه‌خود حل می‌شود چنانچه تنگی نفس یا درد شکم وجود دارد یا حرکت کردن مشکل می‌باشد بستری کردن بیمار ضروری است.
- ✓ پس از بستری شدن پزشک با استفاده از آمنیوسنتز بخشی از مایع آمنیوتیک یا مایع درون رحمی را از رحم خارج می‌کند. بسته به شرایط بارداری، ممکن است شما چندین بار مجبور به انجام این کار شوید. احتمال بسیار کم بروز عوارضی مانند زایمان زودرس، جدا شدن جفت و پارگی زودرس کیسه آب در اثر این کار وجود دارد.
- ✓ بسته به شرایط شما و تجویز پزشک هر هفته یا هر سه هفته یک بار وضعیت شما و جنین باید بررسی شود.

❖ فعالیت

- ✓ به توصیه‌های پزشک خود عمل کرده، استراحت کنید.
- ✓ از انجام فعالیت‌های سنگین که منجر به تنگی نفس شما می‌شود خودداری کنید.